

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. vasario 11 d.
(OR. en)

6028/22
ADD 1

LIMITE

AGRI 41
CODEX 3
FAO 6
SAN 71
VETER 8
SUSTDEV 27
CONUN 34
RELEX 144
WTO 14
FOOD 11
PHYTOSAN 6
ENV 103
CLIMA 56

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 5405/1/22 REV 2

Dalykas: Išvados dėl ES įsipareigojimo dėl plataus užmojo *Codex Alimentarius*,
pritaikyto šiandienos ir rytdienos iššūkiams
– Patvirtinimas

PROJEKTAS

Tarybos išvados

ES įsipareigojimas dėl plataus užmojo *Codex Alimentarius*, pritaikyto šiandienos ir rytdienos iššūkiams

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

- 2021 m. gegužės 26 d. Tarybos išvadas dėl ES prioritetų 2021 m. Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikime maisto sistemų klausimais (dok. 9335/21);
- 2020 m. spalio 19 d. Tarybos išvadas dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ (dok. 12099/20);
- 2020 m. spalio 23 d. Tarybos išvadas „Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų“ (dok. 12210/20);
- 2019 m. birželio 17 d. Tarybos išvadas dėl ES veiksmų taisyklėmis grindžiamam daugiašališkumui stiprinti (dok. 10341/19);
- 2019 m. liepos 8 d. Tarybos išvadas „Darnaus vystymosi tikslų rėmimas visame pasaulyje“ (dok. 10997/19);
- 2019 m. lapkričio 25 d. Tarybos išvadas dėl ketvirtosios veiksmų plano dėl mitybos pažangos ataskaitos (dok. 14457/19);
- 2019 m. gruodžio 10 d. Tarybos išvadas „Sukurti tvarią Europą iki 2030 m. Iki šiol padaryta pažanga ir tolesni veiksmai“ (dok. 14835/19),

STRATEGINIS *CODEX ALIMENTARIUS* VAIDMUO

1. AKCENTUOJA FAO¹ ir PSO² bendros maisto standartų programos *Codex Alimentarius* (Maisto kodekso), kurio pagrindinis valdymo organas yra *Codex Alimentarius* komisija, unikalų ir lemiamą vaidmenį apsaugant vartotojų sveikatą ir skatinant sąžiningą praktiką prekybos maistu srityje;
2. PALANKIAI VERTINA *Codex Alimentarius* pasiektus reikšmingus rezultatus ir VISIŠKAI PRIPAŽIŠTA *Codex Alimentarius* komisijos priimtų bendru sutarimu grindžiamų maisto standartų nuolatinę ir aktualumą visame pasaulyje;
3. PABRĖŽIA ilgalaikį ir aktyvų ES³ bendradarbiavimą su visais *Codex Alimentarius* komisijos nariais; Europos Sąjungai, kuri yra viena iš didžiausių pasaulyje maisto importuotojų ir eksportuotojų, šis bendradarbiavimas tebėra tiek pat svarbus siekiant skatinti ir stiprinti veiksmingą taisyklėmis grindžiamą tarptautinį bendradarbiavimą ir palengvinti tarptautinę prekybą;
4. PAKARTOJA, kad ES yra tvirtai įsipareigojusi, remdamasi savo išsamiomis ekspertinėmis žiniomis maisto saugos ir vartotojų interesų apsaugos srityse, toliau veiksmingai prisidėti prie *Codex Alimentarius* visais jo aspektais, visapusiškai gerbdama teises ir vykdydama pareigas, nulemtas ES prisijungimo prie *Codex Alimentarius* komisijos 2003 m.⁴;
5. PRIMENA nuolatinį ES įsipareigojimą palengvinti besivystančių šalių ir pereinamosios ekonomikos šalių dalyvavimą *Codex Alimentarius* veikloje, be kita ko, atsižvelgiant į tai, kad ES labiausiai prisideda prie FAO ir PSO *Codex Alimentarius* patikos fondo; šiuo atžvilgiu PRIMENA tvirtą ES norą toliau dalytis ekspertinėmis bei kitomis žiniomis ir patirtimi su šiomis šalimis, taip pat remti gebėjimų stiprinimo veiklą jų konkrečiomis nacionalinėmis aplinkybėmis, bet kita ko, įgyvendinant ES programą „Geresnis mokymas rūpinantis maisto sauga“ ir sanitarinių bei fitosanitarinių priemonių programą „Pritaikyta rinkai“;

¹ Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacija.

² Pasaulio sveikatos organizacija.

³ Šiame dokumente vartojant „ES“ nenurodoma, ar kompetenciją turi ES, ES ir jos valstybės narės ar išimtinai ES valstybės narės.

⁴ 2003 m. lapkričio 17 d. Tarybos sprendimas 2003/822/EB dėl Europos bendrijos prisijungimo prie Maisto kodekso komisijos (OL L 309, 2003 11 26, p. 14).

CODEX ALIMENTARIUS UŽMOJŲ SUDERINIMAS SU PASAULINE TVARUMO DARBOTVARKE

6. PAKARTOJA, kad ES yra visapusiškai įsipareigojusi įgyvendinti Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., ir DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad ES yra pasiryžusi dirbti drauge su visais savo partneriais, kad paspartintų pažangą siekiant sukurti tvarias maisto sistemas, kuriomis užtikrinamas ilgalaikis pasaulio pajėgumas visiems teikti saugų, maistingą ir įperkamą maistą atsižvelgiant į mūsų planetos ribas;
7. šiuo atžvilgiu PALANKIAI VERTINA 2021 m. Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikimo maisto sistemų klausimais suteiktą impulsą siekiant maisto sistemų transformacijos ir nuoseklesnio sisteminių ir tarpusavyje susijusių uždavinių, su kuriais susiduria maisto sistemos, sprendimo, ir PRITARIA tolesnei su aukščiausiojo lygio susitikimu susijusiai veiklai vykdant bendrus veiksmus visais lygmenimis, taip pat stiprinant bendradarbiavimą daugiašaliuose forumuose ir tarptautinius standartus nustatančiuose organuose;
8. AKCENTUOJA vartotojų lūkesčius, susijusius su sveikata, maistu ir mityba: vis labiau pabrėžiama tai, kad maisto sistemą reikia vertinti kaip visumą ir visame pasaulyje kurti teisingesnę maisto rinką, kurioje deramai pripažįstamos maisto gamintojų pastangos užtikrinti tvarumą ir už jas deramai atlyginama;
9. PRIPAŽIŠTA, kad aplinka, kurioje veikia *Codex Alimentarius*, kinta ir kad svarbu, laikantis 2020–2025 m. *Codex Alimentarius* strateginio plano, proaktyviai bei laiku reaguoti į esamas ir naujai atsirandančias problemas;
10. PRIPAŽIŠTA, kad *Codex Alimentarius* komisija, kartu su Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacija (OIE) ir Tarptautine augalų apsaugos konvencija (IPPC), kaip pasaulinius standartus nustatančios programos, pripažintos pagal Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) sutartį dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių taikymo, priimdamos moksliniais ir faktiniais duomenimis grindžiamus tarptautinius standartus gali svariai prisidėti prie pasaulinės tvarumo darbotvarkės;

11. šiuo atžvilgiu AKCENTUOJA ES įsipareigojimą aktyviai prisidėti prie *Codex Alimentarius* darbo, siekiant padėti įveikti klimato kaitos, biologinės įvairovės praradimo, atsparumo antimikrobinėms medžiagoms plitimo ir neužkrečiamųjų ligų plitimo keliamus iššūkius, ir PABRĖŽIA tvirtą ES pasiryžimą kartu su partneriais išnagrinėti visus būdus, kuriais galima pragmatiškai integruoti tvarumo aspektus į *Codex Alimentarius* komisijos darbą; šiuo atžvilgiu PRIPAŽĮSTA, kad šis požiūris visiškai atitinka *Codex Alimentarius* narių kituose tarptautiniuose forumuose ar daugiašaliuose procesuose priimtus tvarumo įsipareigojimus;
12. AKCENTUOJA, kad ypač svarbu stiprinti koncepciją „Viena sveikata“ visos maisto sistemos atžvilgiu, be kita ko, stiprinant OIE, IPPC ir *Codex Alimentarius* komisijos bendradarbiavimą, kad būtų deramai atsižvelgta į žmonių, gyvūnų bei augalų sveikatos ir aplinkos apsaugos sisteminių tarpusavio ryšių; šiuo atžvilgiu PALANKIAI VERTINA šiuo metu vykdomą FAO ir PSO maisto saugos strategijų atnaujinimą: jose abiejose deramai pripažįstama maisto saugos ir Darnaus vystymosi tikslų tarpusavio sąsaja, taip pat koncepcijos „Viena sveikata“ taikymo viso rizikos analizės proceso metu svarba;
13. PABRĖŽIA, kad bendrų FAO ir PSO ekspertų komitetų šiuo metu atliekamą rizikos vertinimą galėtų naudingai papildyti su tvarumo aspektais, pavyzdžiui, aplinkos apsauga ir gyvūnų gerove, susijusi analizė ir duomenys;
14. AKCENTUOJA, kad intensyvesnė bendrų FAO ir PSO rizikos vertinimo įstaigų ir kitų tarptautinių ar regioninių ekspertų grupių komunikacija ir bendradarbiavimas galėtų sustiprinti *Codex Alimentarius* standartų mokslinę bazę;

15. VIŠAPUSIŠKAI PRIPAŽĮSTA atitinkamą vaidmenį, kurį *Codex Alimentarius* komisija gali atlikti propaguojant naujus maisto šaltinius ir gamybos sistemas, kuriais gali būti padedama pereiti prie tvarių maisto sistemų, atsižvelgiant į užmojų proaktyviai spręsti naujai kylančius klausimus, kaip nurodyta 2020–2025 m. *Codex Alimentarius* strateginiame plane;

ŠIANDIENOS IR RYTDIENOS IŠŠŪKIAMS PRITAIKYTI *CODEX ALIMENTARIUS* DARBO METODAI IR PRAKTIKA

16. DAR KARTĄ PATVIRTINA tvirtą ES paramą pagrindiniams principams, kuriais grindžiamas *Codex Alimentarius* darbas, įskaitant bendru sutarimu grindžiamą sprendimų priėmimą siekiant užtikrinti *Codex Alimentarius* komisijos priimtų standartų veiksmingą naudojimą visame pasaulyje bei poveikį;
17. PRIMENA, jog svarbu, kad *Codex Alimentarius* komisija ir jos pagalbiniai organai savo sprendimų priėmimo procesuose laikytųsi integruoto rizikos valdymo požiūrio, kuriuo būtų deramai atsižvelgiama į visus atitinkamus aspektus ir prisidedama prie koncepcijos „Viena sveikata“ plėtojimo;
18. AKCENTUOJA, kad norint užtikrinti *Codex Alimentarius* pranašumą nustatant maisto standartus, būtina nuolat atnaujinti rizikos vertinimo mokslinę metodiką; šiuo atžvilgiu PABRĖŽIA, jog tam, kad vykdant *Codex Alimentarius* standartų nustatymo veiklą būtų lengviau įvertinti, kiek visos su maisto sistemomis susijusios mokslo disciplinos atitinka savo paskirtį, reikėtų išnagrinėti novatoriškas rizikos vertinimo metodikas ir maisto standartų poveikio vertinimą;
19. PABRĖŽIA esminį *Codex Alimentarius* komisijos vaidmenį skatinant visos tarptautinių ir tarpvyriausybinių organizacijų vykdomos su maistu susijusių standartų nustatymo darbo koordinavimą; šiuo atžvilgiu AKCENTUOJA, kad svarbu užtikrinti tinkamą suderinimą visų pirma su Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE), Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ir Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) vykdomu darbu;

20. AKCENTUOJA, jog svarbu užtikrinti, kad *Codex Alimentarius* komisija visapusiškai išnaudotų savo pagalbinių organų potencialą, įtraukiai ir skaidriai rengdama sprendimų priėmimo procesą; šiuo požiūriu PABRĖŽIA:
- esminę Kodekso vykdomojo komiteto (CCEXEC) funkciją atliekant *Codex Alimentarius* komisijai pateiktų rekomendacijų dėl standartų parengimo kritinę peržiūrą;
 - Kodekso komiteto dėl bendrųjų principų (CCGP) darbo sprendžiant *Codex Alimentarius* komisijos jam perduotus procedūrinius ir bendruosius klausimus aktualumą ir svarbą; tokiu būdu jis prisideda prie optimalios *Codex Alimentarius* darbo praktikos užtikrinimo;
21. PRITARIA tam, kad būtų pradėta nauja veikla siekiant stebėti ir vertinti, kaip naudojami esami *Codex Alimentarius* standartai, visų pirma įgyvendinant 2020–2025 m. *Codex Alimentarius* strateginį planą;
22. AKCENTUOJA, kad, siekiant užtikrinti platų narių pritarimą, pasiūlymai dėl naujo darbo turi būti tinkamai vertinami pagal darbo prioritetų nustatymo kriterijus, visų pirma pagal „tinkamumo standartizuoti“ kriterijų;
23. PABRĖŽIA, kad pagrindinis tikslas turėtų būti *Codex Alimentarius* standartų priėmimas bendru sutarimu; PRIPAŽIŠTA, kad *Codex Alimentarius* komisijai sunku deramai reaguoti į situacijas, kai dėl kitų pagrįstų veiksmų ir aplinkybių⁵, į kuriuos reikia atsižvelgti, nuomonės labai išsiskiria; šiuo atžvilgiu REKOMENDUOJA, kad *Codex Alimentarius* komisija turėtų siekti bendro sutarimo dėl esamų pasirinkimo galimybių, kad jos nariai turėtų galimybę susilaikyti dėl standarto priėmimo;

⁵ Pagal ES teisės aktus tokios aplinkybės gali apimti visuomeninius, ekonominius, tradicijų, etikos bei aplinkos apsaugos veiksmus ir tai, ar įmanoma atlikti kontrolę (žr. 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, nustatantį maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantį Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantį su maisto saugos klausimais susijusias procedūras).

24. PRIPAŽIŠTA, kad *Codex Alimentarius* komisija deda daug pastangų siekdama užtikrinti savo darbo tęstinumą COVID-19 pandemijos metu; PALAIKO šiuo metu vykstančius svarstymus, kaip geriausia pasinaudoti per COVID-19 pandemiją įgyta patirtimi, bet kita ko, susijusia su naujais *Codex Alimentarius* komisijos ir jos pagalbinių organų darbo metodais ir posėdžių tvarka, taip pat dėl poreikio apsvarstyti galimybę atitinkamai pritaikyti procedūras ir taisykles, ir šiuo atžvilgiu AKCENTUOJA ES įsipareigojimą prisidėti prie nuolatinių *Codex Alimentarius* pastangų išlikti atsparia ir aktyvia organizacija;
25. PABRĖŽIA, jog svarbu, kad bendrų FAO ir PSO ekspertų grupių veiklai, kuria remiamas *Codex Alimentarius*, FAO ir PSO skirtų tinkamus administracinius ir finansinius išteklius, pageidautina, iš savo pagrindinių biudžetų; šiuo atžvilgiu PAKARTOJA, kad ES yra įsipareigojusi prisidėti savo ekspertinėmis ir kitomis žiniomis šioje konkrečioje srityje, be kita ko, užtikrindama tvirtesnę Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) ir bendrų FAO ir PSO ekspertų grupių bendradarbiavimą;

TOLESNIS VEIKSMINGAS BENDRADARBIAVIMAS CODEX ALIMENTARIUS SRITYJE

26. SU DŽIAUGSMU PAŽYMI, kad per pastaruosius du dešimtmečius nuo 2003 m., kai ES prisijungė prie *Codex Alimentarius* komisijos, valstybės narės ir Europos Komisija tvirtai ir sėkmingai plėtojo bendradarbiavimą su kodeksu susijusiais klausimais, kad užtikrintų tinkamai koordinuojamą ES indėlį į *Codex Alimentarius* darbą;
27. RAGINA valstybes nares ir Europos Komisiją, kai tikslinga, išnagrinėti galimybes didinti ES veiksmingumą vykdant įvairių *Codex Alimentarius* kryptių darbą, be kita ko, pasiūlyti prioritetinių temų, kurių atveju ES galėtų imtis vadovaujamojo vaidmens, ir įvertinti įvairias galimybes bei priemones, kuriomis ES gali pasinaudoti nustatydamą savo poziciją dėl *Codex Alimentarius* standartų priėmimo, pripažįstant, kad kiti *Codex* nariai gali turėti skirtingų teisėtų reglamentavimo metodų, pritaikytų prie jų nacionalinių ar regioninių aplinkybių;

28. AKCENTUOJA, jog svarbu užtikrinti, kad valstybės narės ir Europos Komisija tinkamai prisidėtų prie FAO ir PSO ekspertų komitetų darbo, ir kad tuo tikslu reikia teikti tinkamas ekspertines žinias ir išteklius;
 29. RAGINA stiprinti Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) ir *Codex Alimentarius* komisijos darbą remiančių jungtinių FAO ir PSO ekspertų komitetų sekretoriatų bendradarbiavimą;
 30. PABRĖŽIA, kaip svarbu užtikrinti ES ir kitų *Codex Alimentarius* Europos koordinavimo komiteto (CCEURO) narių nuolatinį glaudų bendradarbiavimą; šiame kontekste PALANKIAI VERTINA Vokietijos kandidatūrą tapti kita CCEURO koordinatore;
 31. PABRĖŽIA, kad, norint didinti tarpusavio pasitikėjimą ir skatinti glaudų bendradarbiavimą, tebėra svarbu, kad ES toliau suderintai bendrautų su visais *Codex Alimentarius* komisijos nariais; šiuo tikslu RAGINA valstybes nares ir Europos Komisiją toliau dėti ir prireikus stiprinti pastangas palaikyti dialogą.
-